

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Δ/ΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Λέκκα 23-25
Ταχ. Κώδικας: 105 62
Πληροφορίες: Χ. Τρασανίδης
E-mail: c.trasanidis@minfin.gr
Τηλ: 2103258183

**ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων
Υ/Ο κας. Μ. Λιακοπούλου**

ΘΕΜΑ: Η με αριθ. 1108/08.11.2024 ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης της Βουλευτού Β1 Βορείου Τομέα Αθηνών του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής, κας Μιλένας Αποστολάκη, σας γνωρίζουμε ότι στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας η υπηρεσία μας δεν εμπλέκεται στις επιχειρηματικές αποφάσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων. Επί των θεμάτων που τίθενται σημειώνουμε ότι τα ζητήματα τιμολογιακής πολιτικής άπτονται της επιχειρηματικής πολιτικής των τραπεζών.

Σε απάντηση των τριών πρώτων ερωτήσεων, σας αναφέρουμε ότι η πολιτική περί του ύψους των επιτοκίων καταθέσεων και δανεισμού διαμορφώνεται από επιχειρηματικά κριτήρια και στο πλαίσιο της ανοικτής αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Απαραίτητη προϋπόθεση ωστόσο για το σύνολο των συναλλαγών με τα πιστωτικά ιδρύματα είναι η σαφής και έγκαιρη ενημέρωση του συναλλασσόμενου για το ύψος των επιτοκίων καταθέσεων και δανεισμού πριν από τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης συνεργασίας, κατάθεσης χρημάτων ή δανεισμού.

Όσον αφορά στην ποικιλία προϊόντων και υπηρεσιών, οι ευρωπαϊκές τράπεζες προσφέρουν ευρύτερο φάσμα επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών από τις ελληνικές τράπεζες ενώ οι τελευταίες, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν διευρύνει το είδος και τον τύπο των παρεχόμενων επενδυτικών προϊόντων, επικεντρώνονται κυρίως στις υπηρεσίες λιανικής τραπεζικής όπως οι καταθέσεις και οι χορηγήσεις. Επιπροσθέτως, οι ευρωπαϊκές τράπεζες δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη νέων αγορών και στην

επέκταση των δραστηριοτήτων τους σε άλλες χώρες ενώ οι ελληνικές τράπεζες επικεντρώνονται κυρίως στην ενίσχυση της θέσης τους στην εγχώρια αγορά και στη βελτίωση της ποιότητας των χαρτοφυλακίων τους. Όσον αφορά στην περιορισμένη αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων των ελληνικών τραπεζών, αυτό οφείλεται κυρίως στον χαμηλό ανταγωνισμό που χαρακτηρίζει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και στα υψηλά επίπεδα ρευστότητας, μειώνοντας την ανάγκη τους για προσέλκυση νέων καταθέσεων μέσω υψηλότερων επιτοκίων.

Ως εκ τούτου, η διαφορά στο επιχειρηματικό μοντέλο των ελληνικών και ευρωπαϊκών τραπεζών εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την υψηλότερη εξάρτηση των πρώτων από τα έσοδα από τόκους ενώ η συγκέντρωση της ελληνικής τραπεζικής αγοράς σε λίγα μεγάλα ιδρύματα αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό. Εκτιμάται ότι η δημιουργία μιας νέας ανταγωνιστικής τράπεζας θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό, θα αυξήσει τα επιτόκια καταθέσεων και θα διευκολύνει την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε δανεισμό.

Σχετικά με το τέταρτο ερώτημα σας αναφέρουμε ότι η Τράπεζα της Ελλάδος (συνημμένη η υπ' αριθμ. 1151/22.11.2024 απάντηση της Τράπεζα της Ελλάδος) , βάσει των αρμοδιοτήτων της για τη διαφάνεια των τραπεζικών συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο 55Α του Καταστατικού της και το άρθρο 39(3) του ν. 4261/2014 (ΦΕΚ Α' 107), αναμένεται εντός του 2024 να εκδώσει δύο νέες Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής στοχεύοντας στην περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας και την έγκυρη και αδιάλειπτη ενημέρωση των συναλλασσόμενων με τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα.

Ειδικότερα, η πρώτη Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής αφορά στην παροχή πληροφοριών από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος για την τήρηση και ενημέρωση από αυτή του Πίνακα Επιτοκίων-Προμηθειών. Με την εν λόγω Πράξη, όλα τα πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοδοτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και χορηγούν πιστώσεις θα καλούνται να αποστέλλουν αναλυτικά ανά δεκαπενθήμερο τα επιτόκια και τις προμήθειες που χρεώνουν για τις πιστώσεις που αφορούν στην καταναλωτική και τη στεγαστική πίστη, καθώς και στις πιστωτικές κάρτες. Έπειτα, η Τράπεζα της Ελλάδας σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στον ιστότοπο της θα δημοσιεύει τα στοιχεία των επιτοκίων και προμηθειών που θα λαμβάνει από τα ως άνω υπόχρεα ιδρύματα, ώστε να είναι ευχερώς διαθέσιμα και προσβάσιμα στους συναλλασσόμενους.

Ταυτόχρονα, η Τράπεζα της Ελλάδος με την έκδοση της δεύτερης Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής πρόκειται να καθορίσει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που υποβάλλονται στην ίδια για την τήρηση, ενημέρωση και δημοσίευση του πίνακα σύγκρισης τελών σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4465/2017. Αναλυτικότερα, με την εν λόγω Πράξη προσδιορίζονται οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων όλων των παρόχων υπηρεσιών

πληρωμών στην Τράπεζα της Ελλάδος, αναφορικά με τα τέλη που χρεώνουν, για τις πλέον αντιπροσωπευτικές υπηρεσίες που συνδέονται με λογαριασμό πληρωμών και υπόκεινται στην καταβολή τέλους.

Επί του παρόντος, η Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συμμετέχει στην ενσωμάτωση της Οδηγίας για την καταναλωτική πίστη (ΕΕ) 2008/48/ΕΚ στην ελληνική έννομη τάξη. Μέσα από ένα ευρύ φάσμα διατάξεων που θα μεταφερθούν στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο σε συνέχεια της εν λόγω ενσωμάτωσης, σκοπείται να ενισχυθεί η προστασία των καταναλωτών και η καταναλωτική εμπιστοσύνη, καθώς προβλέπονται ρητά δικλείδες και υποχρεώσεις που συντελούν τόσο στην πλήρη ενημέρωση του καταναλωτή για σκοπούς διαφάνειας, όσο και στην προστασία του από αθέμιτες και παραπλανητικές πρακτικές. Ως εκ τούτου θα προβλεφθούν συγκεκριμένες απαιτήσεις παροχής προσυμβατικών πληροφοριών, καθώς και πληροφορίες που θα περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης με τρόπο σαφή και ευσύνοπτο (πχ -μεταξύ άλλων- το χρεωστικό επιτόκιο και τους όρους που διέπουν την εφαρμογή του ή ενημέρωση του καταναλωτή σε περίπτωση μεταβολής του χρεωστικού επιτοκίου πριν την έναρξη ισχύος του νέου), ενώ θα θεσπιστούν κανόνες για τις κυρώσεις και τα μέτρα που θα λαμβάνουν σε περίπτωση παραβάσεων, τα οποία αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου χάριν προστασίας των καταναλωτών.

Τέλος, σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου της Επιτροπής Ανταγωνισμού το οποίο δημοσιεύθηκε στις 19 Ιουλίου 2024, η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ), λαμβάνοντας υπόψη τη δομή του εγχώριου τραπεζικού κλάδου και την παρατηρούμενη διατήρηση σε χαμηλά επίπεδα των επιτοκίων καταθέσεων των ελληνικών τραπεζών σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, αποφάσισε στις 18.07.2024 την έναρξη έρευνας στον κλάδο των επιτοκίων καταθέσεων, ασκώντας τη σχετική αρμοδιότητα που έχει αναλάβει βάσει του άρθρου 40 του ν. 3959/2011.

Από τον Ιούλιο του 2022 έως τον Σεπτέμβριο του 2023, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προχώρησε σε διαδοχικές αυξήσεις του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (deposit facility rate). Στο διάστημα που ακολούθησε, οι αυξήσεις αυτές πέρασαν, σε κάποιον βαθμό, στα επιτόκια που προσφέρουν οι ελληνικές τράπεζες στους καταθέτες, όμως η μετακύλιση αυτή φαίνεται ότι εκδηλώθηκε σε περιορισμένη κλίμακα και με καθυστέρηση, τόσο σε σχέση με άλλα κράτη μέλη, όσο και με την παλαιότερη πρακτική του εγχώριου τραπεζικού συστήματος.

Μέσω της κλαδικής έρευνας, η ΕΑ θα διερευνήσει τις συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά των τραπεζικών καταθέσεων, προκειμένου να διαπιστώσει τυχόν στρεβλώσεις και να υποβάλει προτάσεις για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά, προς όφελος των καταθετών (νοικοκυριών και επιχειρήσεων).

Με την εκκίνηση της κλαδικής έρευνας λίγους μήνες μετά την έκδοση της υπ' αριθ. 838/2023 Απόφασής της, η ΕΑ επιβεβαιώνει τη σημασία που αποδίδει στην εύρυθμη λειτουργία του ανταγωνισμού στον χρηματοπιστωτικό κλάδο, ως κινητήριο μοχλό της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, χρησιμοποιώντας κάθε δυνατό εργαλείο παρέμβασης που έχει στη διάθεσή της βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Θ. ΑΛΑΜΠΑΣΗ

Συνημμένα:

1. Το με αριθμ. 1151/22-11-2024 έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος

Κοινοποίηση

Γραφείο Υπουργού

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Γενικής Γραμματέως
- Δ/ση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής
- Τμήμα Γ΄